ISAS

Intervjuunderlag för Självrapportering av Autistiska Symptom (ISAS)©

ISAS utgår från diagnostiska kriterier för autismspektrumtillstånd i DSM-5, samt i denna version (v. 2) även ICD-11, och har tagits fram av KINDs arbetsgrupp för diagnostik (KIND Diagnostik)[1]. Intervjun är strukturerad utifrån DSM-5 diagnoskriterier för autism. Frågorna har genomgått språklig granskning[2] samt innehållsvaliderats av sakkunniga[3] inom området.

Frågorna skall vara ett komplement till andra informationskällor som exempelvis anhörigintervju och standardiserad observation. Intervjun är avsedd för äldre tonåringar och vuxna. Innan intervjun behöver du försäkra dig om att personen som intervjuas har tillräcklig förmåga att verbalt beskriva och reflektera över sitt sätt att vara.

Frågor som står med **fet stil** är föreslagna start- eller huvudfrågor. Övriga frågor är föreslagna följd- eller fördjupningsfrågor som används vid behov. Ytterligare kompletterande frågor kan med fördel ställas beroende på vad som framkommer under intervjuns gång.

Under vissa frågor finns kommentarer till intervjuledaren eller beteendeexempel inom parentes. Inom parentes finns även angivelser om en fråga relaterar till fler än ett kriterium (t.ex. ”Beakta även A3 fråga 4…” eller ”Jämför B4”).

A-kriterierna presenteras i ordningen A2, A1, A3 eftersom detta ger lämpligast ordningsföljd för frågorna.

Resultatsammanställning. Vid *varje fråga* bedömer du om autistiska symptom föreligger (”Ja”), kanske föreligger (”Kanske”) eller inte föreligger (”Nej”) utifrån de svar du fått. Efter *varje kriterium* gör du därefter en sammanfattande bedömning om kriteriet uppfylls (”Ja”), kanske uppfylls (”Kanske”) eller inte uppfylls (”Nej”) samt en bedömning av om symptomen orsakar funktionsnedsättning i vardagen, dvs. om funktionsnedsättning föreligger (”Ja”), kanske föreligger (”Kanske”) eller inte föreligger (”Nej”). Som ett sista steg sammanställer du bedömningarna om diagnoskriterier och funktionsnedsättning i slutet av intervjun och noterar intryck från intervjun, t.ex. om personen har haft förhållandevis lätt eller svårt att beskriva sina symptom och om svaren utifrån det anses tillförlitliga eller inte. På sista sidan finns utrymme för att anteckna kliniska observationer. Dessa ingår inte i själva intervjun, vilken ska spegla personens egen upplevelse av symptom, men kan beaktas i den diagnostiska helhetsbedömningen.

Intervjun kräver god intervjuerfarenhet och är avsedd att genomföras av professioner som har kompetens inom utvecklingsrelaterade funktionsnedsättningar och diagnostik, företrädesvis av psykologer och läkare.

Det är viktigt att du skapar en situation som känns bekväm för den som intervjuas (t.ex. vad gäller anpassning av placering i rummet och intervjutempo) samt gör en bedömning runt huruvida uppföljande samtal kan vara relevant.
Lycka till!

ISAS v. 1: 20210308; v. 2: 20260511

[1] Elisabeth Nilsson Jobs, Karl Lundin Remnélius, Christina Coco, Johanna Ristolainen Spak och Sven Bölte

[2] ISAS v. 1 Språklig granskning: Therese Lindström, Sandra Frööjd och Emma Högberg Ragnarsson

[3] ISAS v. 1 Bedömning av innehållsvaliditet: Jacqueline Borg, Nils Boström, Erik Bud, Torkel Carlsson, Tatja Hirvikoski och Amanda Klockars

© ISAS, KIND, 2026

Intervju med:

Datum:

Ansvarig intervjuledare:

Instruktion till den intervjuade:

”Jag kommer fråga dig om vilka erfarenheter och tankar du har om din situation och om ditt sätt att vara. Du kommer att få frågor om relationer, hur du upplever samtal och kommunikation med andra och om du gör saker som andra kan uppleva som annorlunda eller ovanliga. Jag kommer fråga dig både om hur det är idag och om hur det var när du var yngre. En del saker behöver du kanske tänka mer på eller diskutera vidare. Vi kan då ha ett uppföljande samtal om du vill”.

Domän A: Socialt samspel

A2 Icke-verbal kommunikation:
Bristande förmåga till icke-verbalt kommunikativt beteende vid sociala interaktioner, alltifrån t.ex. bristande samstämmighet mellan verbal och icke-verbal kommunikation, till avvikelser i ögonkontakt och kroppsspråk eller bristande förståelse för och bruk av gester, till total frånvaro av ansiktsuttryck och icke-verbal kommunikation.

		Symptom:		
		Ja	*Kanske*	*Nej*
1	**Tror du att andra kan se på dig, genom dina ansiktsuttryck eller ditt kroppsspråk, eller höra på ditt tonfall, vad du tänker eller känner?** Kan andra missförstå vad du tänker eller känner, t.ex. tro att du inte är glad över något trots att du är det? Har andra kommenterat det?			
2	**När du pratar och diskuterar, brukar du använda gester för att göra det du vill säga tydligare?** (Utveckla vid behov frågan och ge exempel på ev. *beats*, d.v.s. ”gester” som förstärker talet, eller beskrivande gester som personen har använt under intervjun.)			
3	**Brukar du ha svårt att tolka andras ansiktsuttryck, tonfall och/eller gester?** *Om JA:* **Kan du ge något exempel?** (Beakta även A3 fråga 4 angående svårigheter med anpassning.[4])			

[4] Svårigheter att tolka andras icke-verbala kommunikation kan få konsekvenser för anpassningen till andra. Detta bedöms under kriterium A3.

© ISAS, KIND, 2026

4 **Brukar du ta ögonkontakt? Känns det lätt eller svårt att göra det? Har andra kommenterat din ögonkontakt? Har du behövt träna på att ta ögonkontakt?**

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

5 **Hur var det för dig när du var yngre?** (Hänvisa till ovanstående frågor om A2-kriteriet.)

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

6 **Du har beskrivit att du har de här svårigheterna** (räkna upp de aktuella svårigheterna som påtalats inom kriteriet). **Hur skulle du säga att de påverkar dig i din vardag? Är de ett hinder för dig? I alla sammanhang eller vissa?**

Påverkan i vardagen:
Ja *Kanske* *Nej*

A2 Kriterium uppfyllt i dagsläget eller tidigare?

Ja *Kanske* *Nej*

Kommentar:

A2 Medför symptomen funktionsnedsättning?

Ja *Kanske* *Nej*

Kommentar:

© ISAS, KIND, 2026

A1 Social ömsesidighet:
Bristande förmåga till social ömsesidighet, alltifrån t.ex. att personen avviker från det normalt förväntade i sitt sätt att närma sig andra och ger bristande gensvar i samtalet, till att personen endast i begränsad utsträckning delar intressen eller känslor med andra, till att personen inte alls tar initiativ till eller ger gensvar vid sociala interaktioner.

		Symptom:		
		Ja	*Kanske*	*Nej*
1	**Ett samtal byggs upp genom att man turas om att prata, och har ofta många ”oskrivna regler”.** Det kan t.ex. handla om att inte prata i mun på varandra, prata lika lång tid, inte bara prata om sig själv eller veta när ett samtal tagit slut. **Hur brukar det fungera för dig? Känner du att du vet hur man ska göra?**			
2	**Tycker du att det är lätt att prata med andra? Brukar samtalet flyta på, eller är det svårt att komma på vad du ska säga eller svara?** Är det lättare att prata mest själv om sånt du är intresserad av? Sitter du helst tyst och lyssnar på den andra, eller blir det mer av ett utbyte d.v.s. man turas om att prata om erfarenheter och tankar?			
3	**Brukar du berätta om eller visa saker för andra,** t.ex. när du tittar på TV, läser i en tidning eller ser något roligt? **Brukar du berätta för andra om hur du känner dig och hur du mår eller om sånt du varit med om?** Berättar du t.ex. om du gjort något speciellt under helgen eller upplevt något roligt eller jobbigt? **Är det lättare att berätta om någon annan frågar dig?**			
4	**Hur är det om någon annan vill berätta om eller visa saker för dig?** Hakar du på då, t.ex. ställer du frågor och lyssnar? Händer det att du inte uppfattar att andra vill visa eller berätta något för dig? (Jämför A3: anpassning.[5])			

[5] A1 och A3 kan överlappa. För A1 avses i huvudsak beteenden i den direkta interaktionen med andra. A3 avser i huvudsak förståelse och anpassning till vad som är lämpligt i olika sociala kontexter.

© ISAS, KIND, 2026

5 **När du träffat människor som du inte känner så väl, har du någon gång uppfattat eller fått veta att du tagit kontakt eller svarat på ”fel sätt” utan att du själv riktigt förstått vad som blev fel**? Det kan t.ex. vara att du sagt ”fel sak”, avbrutit utan att du tänkt på det, gått för nära eller inte riktat dig mot den du vill säga något till eller svara. (Jämför A3: anpassning. [5])

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

6 **Hur var det för dig när du var yngre?** (Hänvisa till ovanstående frågor om A1-kriteriet.)

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

7 **Du har beskrivit att du har de här svårigheterna** (räkna upp de aktuella svårigheterna som påtalats inom kriteriet). **Hur skulle du säga att de påverkar dig i din vardag? Är de ett hinder för dig? I alla sammanhang eller vissa?**

Påverkan i vardagen:
Ja *Kanske* *Nej*

A1 Kriterium uppfyllt i dagsläget eller tidigare?

Ja *Kanske* *Nej*

Kommentar:

A1 Medför symptomen funktionsnedsättning?

Ja *Kanske* *Nej*

Kommentar:

© ISAS, KIND, 2026

A3 Utveckla, bevara och förstå relationer:
Bristande förmåga att utveckla, bevara och förstå relationer, alltifrån t.ex. svårigheter att ändamålsenligt anpassa sitt beteende till olika sociala sammanhang, till svårigheter att leka låtsaslekar med andra eller att skaffa vänner, till avsaknad av intresse för jämnåriga.

		Symptom:		
		Ja	*Kanske*	*Nej*
1	**Det finns situationer där det förväntas att man ska vara eller göra på ett visst sätt eller anpassa sig.** Det kan t.ex. gälla hur du ska uppträda och vad som är lämpligt att säga när du är på läkarbesök, på fest eller föredrag; eller att du inte bör sitta lika nära någon du inte riktigt känner som en vän. Det kan också vara att skämta på ett sätt med dem du känner och på ett annat med dem du inte känner så väl; eller att berätta om intima saker för din partner men oftast inte för arbetskamrater. **Är det svårt för dig att veta hur du ska anpassa ditt sätt att vara i olika situationer? Har du upplevt att andra tyckt att du sagt okänsliga saker eller gjort olämpliga saker i lägen när du själv inte förstått vad det är som uppfattats som olämpligt? Hur är det i helt nya situationer - blir du extra osäker på hur du ska bete dig då?**			
2	**Hur tycker du det är i situationer där man sitter och småpratar?** Det kan vara situationer där man sitter och pratar om lite vad som helst (t.ex. mat, vad man gjorde i helgen) bara för att man uppskattar varandras sällskap, utan ett bestämt samtalsämne? **Känns det naturligt att haka på och följa med i samtalet eller känns det inte så intressant? Känns det svårt?**			
3	**Kan det vara svårt för dig att förstå och hänga med om någon skämtar eller är ironisk?** Kan det bli missförstånd?			
4	*Om* den intervjuade har svarat *JA på A2 fråga 3* angående tonfall, gester och ansiktsuttryck: **Du berättade att du har svårt att tolka andras tonfall/gester/ansiktsuttryck. Har det påverkat din relation med andra?**			

© ISAS, KIND, 2026

5 **Har du eller har du haft några vänner? Vad brukar ni göra? Hur har det fungerat? Är det viktigt för dig att ha vänner?** Hur brukar du göra när du vill lära känna någon bättre?

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

6 **Brukar du höra av dig till vänner eller vill du gärna att andra ska ta kontakt?** Brukar du tänka på att du ska höra av dig för att liksom hålla relationen vid liv eller blir det som att du hör av dig främst när ***du*** känner för det eller när ***du*** vill ha sällskap eller behöver fråga om något?

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

7 **Kan det vara svårt att veta om den andra vill vara vän med dig eller inte?** Har du varit med om att du blivit avvisad, att det blivit missförstånd eller att du känt dig utnyttjad?

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

8 **Hur var det för dig när du var yngre?** Lekte du med andra barn eller ville du hellre vara för dig själv? Deltog du i gruppaktiviteter, t.ex. i samling, pyssel, kurragömma? (Hänvisa till ovanstående frågor om A3-kriteriet.)

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

9 **Har du eller har du haft några kärleksrelationer?** Hur har det fungerat? (För följdfrågor, se ovan angående vänner.)

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

© ISAS, KIND, 2026

1 **Är det något annat du tänker på som är svårt i kontakten med andra?** *Symptom:*
0 *Ja Kanske Nej*

1 **Du har beskrivit att du har de här svårigheterna** (räkna upp de aktuella
1 svårigheterna som påtalats inom kriteriet). **Hur skulle du säga att de påverkar dig i din vardag? Är de ett hinder för dig? I alla sammanhang eller vissa?** *Påverkan i vardagen:*

Ja Kanske Nej

A3 Kriterium uppfyllt i dagsläget eller tidigare?

Ja Kanske Nej

Kommentar:

A3 Medför symptomen funktionsnedsättning?

Ja Kanske Nej

Kommentar:

© ISAS, KIND, 2026

Domän B: Begränsade och repetitiva beteenden

B1 Repetitiva beteenden och språk:
Stereotypa eller repetitiva motoriska rörelser, stereotypt eller repetitivt tal eller bruk av föremål (t.ex. enkla motoriska stereotypier, ekolali, idiosynkratiska fraser, rada upp leksaker eller kasta föremål).

1 **Har du några speciella rörelser som du gör ibland**? (Visa den intervjuade t.ex. att ”flaxa” med armarna, spänna sig, spreta med fingrarna eller vrida händerna.) **Hade du några sådana rörelser när du var yngre?**

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

2 **Tycker du om att ställa saker i en viss ordning eller rada upp saker ordentligt? Gjorde du det när du var yngre?**

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

3 **Händer det att du hanterar föremål på ett sätt som egentligen inte fyller avsedd funktion?** (T.ex. snurra på en sak, skruva isär och skruva ihop flera gånger, trycka av och på en knapp eller bära runt på en sak.) **Hur var det när du var yngre? Hände det t.ex. att du grejade eller ”fipplade” med en del av en leksak istället för att leka med den som det var tänkt?**

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

4 **Har du upplevt att andra tycker att du har ett speciellt sätt att uttrycka dig på, som att du kanske använder formella, egna eller speciella ord?** Har andra kommenterat det, kanske sagt att det låtit annorlunda eller roligt? **Hur var det när du var yngre**? Upprepade du det andra sa, hade du egna ord eller fastnade du för speciella ord som du ville upprepa eller använda ofta? Tror du att du upplevdes som ”lillgammal” eller gammaldags?

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

5 **Du har beskrivit…** (räkna upp de aktuella symptomen som påtalats inom kriteriet). **Hur skulle du säga att de här sakerna påverkar dig i din vardag? Är de ett hinder för dig? I alla sammanhang eller vissa?**

Påverkan i vardagen:
Ja *Kanske* *Nej*

© ISAS, KIND, 2026

B1 Kriterium uppfyllt i dagsläget eller tidigare?

Ja *Kanske* *Nej*

Kommentar:

B1 Medför symptomen funktionsnedsättning?

Ja *Kanske* *Nej*

Kommentar:

B2 "*Sameness*"-beteenden:
Insisterar på att inget ska förändras i vardagen, oflexibel fixering vid rutiner eller ritualiserade mönster i verbala eller icke-verbala beteenden (t.ex. extremt upprörd vid små förändringar, svårigheter med omställningar, rigida tankemönster, speciella hälsningsritualer, tar samma vägar eller äter samma mat varje dag).

1 **Är det viktigt för dig att saker och ting i vardagen ska vara eller göras på ett visst sätt?** Det kan vara att vilja äta samma maträtter (jämför B4[6]), att saker helst ska vara på samma ställe, att du gärna vill gå samma väg eller att du helst vill ha precis samma rutin eller procedur varje dag. Tror du att det är viktigare för dig att följa regler (t.ex. i spel) eller att vara ordningsam jämfört med andra? Har andra reagerat på det? **Hur var det när du var yngre?**

Symptom: *Ja* *Kanske* *Nej*

2 **Hur reagerar du vid förändringar i vardagen eller i nya situationer?** Hur reagerar du när du har bestämt något och en annan person föreslår något annat (jämför anpassning, A3[7])? Hur reagerar du om det inte blir som du tänkt dig? Hur är det med överraskningar? **Hur var det när du var yngre?**

Symptom: *Ja* *Kanske* *Nej*

[6] Bedöm om selektiviteten är av sensorisk karaktär, av sameness-karaktär eller både och.

[7] Svårigheter med sameness kan även få konsekvenser för anpassning. Detta bedöms under A3.

© ISAS, KIND, 2026

3 **Finns det saker som du brukar göra och/eller säga i en viss följd** (enligt samma sekvens eller på precis samma sätt)**?** Vill du göra eller säga en viss sak varje gång du träffar en särskild person eller är i en särskild situation? **Hur var det när du var yngre?**

Symptom:
Ja *Kanske* *Nej*

4 **Du har beskrivit…** (räkna upp de aktuella symptomen som påtalats inom kriteriet). **Hur skulle du säga att de här sakerna påverkar dig i din vardag? Är de ett hinder för dig? I alla sammanhang eller vissa?**

Påverkan i vardagen:
Ja *Kanske* *Nej*

B2 Kriterium uppfyllt i dagsläget eller tidigare?

Ja *Kanske* *Nej*

Kommentar:

B2 Medför symptomen funktionsnedsättning?

Ja *Kanske* *Nej*

Kommentar:

© ISAS, KIND, 2026

B3 Intensiva intressen:
Starkt begränsade, fixerade intressen som är abnorma i intensitet eller fokusering (t.ex. starkt fäst vid eller upptagen av speciella föremål, överdrivet inskränkta eller ensidiga intressen).

1 **Har du några särskilda intressen som du ägnar dig väldigt mycket åt? Har du intressen som andra kanske uppfattar som ovanliga?** Det kan handla om väldigt intensiva intressen för t.ex. film, mode, en artist eller för att plocka svamp, eller för lite ovanligare intressen som hissfabrikat eller kapsyler (specifika eller detaljinriktade). Det kan även vara intressen som är ovanliga för andra i din ålder. Kan det vara så att intresset tar upp så mycket tid eller plats att det går ut över annat som du behöver göra? Pratar du med andra om ditt intresse? Kan det bli så att andra tycker att du pratar för mycket om det? **Hur var det när du var yngre?** Fanns det saker som du var speciellt fäst vid eller särskilt intresserad av?

Symptom:
Ja Kanske Nej

2 **Du har beskrivit…** (räkna upp de aktuella symptomen som påtalats inom kriteriet). **Hur skulle du säga att de här sakerna påverkar dig i din vardag? Är de ett hinder för dig? I alla sammanhang eller vissa?**

Påverkan i vardagen:
Ja Kanske Nej

B3 Kriterium uppfyllt i dagsläget eller tidigare?

Ja Kanske Nej

Kommentar:

B3 Medför symptomen funktionsnedsättning?

Ja Kanske Nej

Kommentar:

© ISAS, KIND, 2026

B4 Sensorisk känslighet och intresse:
Hyper- eller hyporeaktiv vid sensorisk stimulering, eller säreget intresse för sensoriska aspekter av omgivningen (t.ex. verkar vara okänslig för smärta/värme/kyla, reagerar starkt på specifika ljud eller ytstrukturer, vidrör eller luktar påfallande överdrivet på föremål, visuellt fascinerad av ljus eller rörelse).

		Symptom:		
		Ja	*Kanske*	*Nej*
1	**Är du särskilt känslig för ljud, ljus, smak, lukt och/eller konsistens om du jämför med andra? Reagerar du starkt på hur vissa material känns eller på beröring? Är du snarare mindre känslig än andra?** (Inkludera smärttålighet, kyla/värme.) **Hur var det för dig när du var yngre?**			
2	**Tycker du särskilt mycket om att lyssna på, känna, lukta eller titta på vissa saker? Hur var det för dig när du var yngre?**			
3	**Hur är det med mat? Upplever du att du tycker om att äta färre sorters mat/rätter än andra?** *Om JA*: Av vilken anledning (temperatur, konsistens, smak och/eller lukt; vanemönster)? Har det varit viktigt för dig hur maten är upplagd på tallriken? (Jämför även *Sameness*-beteenden, B2.[6]) **Hur var det för dig när du var yngre?**			

		Påverkan i vardagen:		
		Ja	*Kanske*	*Nej*
4	**Du har beskrivit…** (räkna upp de aktuella symptomen som påtalats inom kriteriet). **Hur skulle du säga att de här sakerna påverkar dig i din vardag? Är de ett hinder för dig? I alla sammanhang eller vissa?**			

© ISAS, KIND, 2026

B4 Kriterium uppfyllt i dagsläget eller tidigare?

Ja *Kanske* *Nej*

Kommentar:

B4 Medför symptomen funktionsnedsättning?

Ja *Kanske* *Nej*

Kommentar:

© ISAS, KIND, 2026

Övergripande frågor:

1	**Känner du dig, eller har du känt dig, annorlunda jämfört med andra? På vilket sätt?** Hur har det påverkat dig i kontakten med familj, vänner, andra i skolan eller på arbetsplatser?	*Ja*	*Kanske*	*Nej*
2	***Om JA på fråga 1:*** I vilken ålder började du känna dig annorlunda? Märkte någon annan av de beteenden vi pratat om i intervjun? Hur gammal var du då? Påverkade det din vardag (ex. i skola, med familj, vänner)?	*Ja*	*Kanske*	*Nej*
3	***Om JA på fråga 1*:** **Har du gjort något för att andra inte ska märka att du är annorlunda**? Tänker du mycket på det? Har du några knep/strategier som du använder dig av i olika situationer (t.ex. tänka på att ta ögonkontakt)?	*Ja*	*Kanske*	*Nej*
4	**Behöver du stöd i vardagen? *Om JA*: I vilka situationer? Vilket stöd skulle du i så fall behöva?**	*Ja*	*Kanske*	*Nej*
5	**Är det något annat som du vill tillägga?**			

© ISAS, KIND, 2026

Klinisk bedömning

Sammanfattning diagnostiska kriterier

Ringa in vilka kriterier som bedöms vara uppfyllda utifrån intervjusvaren

Kriterium:	***A1***		***A2***	***A3***
Svarens tillförlitlighet:	*Låg*		*Medium*	*Hög*
Kommentar:				
Kriterium:	***B1***	***B2***	***B3***	***B4***
Svarens tillförlitlighet:	*Låg*		*Medium*	*Hög*
Kommentar:				

© ISAS, KIND, 2026

Sammanfattning funktionsnedsättning
Bedöm om funktionsnedsättning föreligger utifrån intervjusvaren:

Funktionsnedsättning:	*Ja*	*Kanske*	*Nej*

Kommentar:

Kliniska observationer under intervjun:

A-kriterier

B-kriterier

Övrigt:

© ISAS, KIND, 2026